

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

КАФЕДРА МОВНОЇ ПІДГОТОВКИ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Іноземна мова»

обов'язкова загальна
за освітньо-професійними програмами вищої освіти
«Екстремальна та кризова психологія» та «Робота з персоналом»
підготовки за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти
у галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»
за спеціальністю 053 «Психологія»
мова навчання українська, англійська

Рекомендовано кафедрою мовної
підготовки на 2023-2024 навчальний рік.
Протокол від 08 серпня 2023 року №1.

Силабус розроблений відповідно до Робочої програми навчальної
дисципліни «Іноземна мова».

Загальна інформація про дисципліну

Анотація дисципліни

Принципи комунікативного підходу у викладанні навчальної дисципліни та її практична спрямованість є пріоритетними.

У такий спосіб у здобувачів поетапно, циклічно та системно формується професійно зорієнтована комунікативна компетентність, що дозволяє з більшою ефективністю викладати іноземну мову в межах нормативного курсу вивчення.

Під час викладання дисципліни та самостійної роботи використовуються сучасні дидактичні методи навчання для вищої школи, технічні засоби навчання: тренувальні програми для ПК, аудіо-лінгафонні курси, мультимедійні лабораторії.

Інформація про науково-педагогічного працівника

Загальна інформація	Говаленков Сергій Сергійович, викладач кафедри мовної підготовки соціально-психологічного факультету, кандидат технічних наук.
Контактна інформація	м. Черкаси, вул. Онопрієнка, 8, бібліотека. Контактний номер телефону – 063-471-67-74.
Е-mail	govalenkov@ukr.net
Наукові інтереси	Методика викладання іноземної мови, викладання професійно-технічної термінології іноземною мовою.
Професійні здібності	- знання та використання сучасних методик викладання іноземної мови; - володіння сучасним програмним забезпеченням професійного спрямування; - використання сучасних мультимедійних засобів в процесі навчання; - науково-пізнавальні здібності; - комунікативні здібності; - організаторські здібності.
Наукова діяльність за освітнім компонентом	Профіль у ORCID: http://orcid.org/0000-0002-1894-1971 Профіль у Scopus: https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57204847083

Час та місце проведення занять з дисципліни

Аудиторні заняття з навчальної дисципліни проводяться відповідно до затвердженого розкладу. Електронний варіант розкладу розміщується на сайті університету (<http://rozklad.nuczu.edu.ua/time-table/group>).

Консультації з навчальної дисципліни проводяться протягом семестру щочетверга з 15.30 до 16.30 за допомогою технічних засобів (Zoom або Google meet). У разі додаткової потреби здобувача в консультації час погоджується з викладачем.

Мета вивчення іноземної мови є формування в здобувачів вищої освіти загальних та професійно зорієнтованих комунікативних іншомовних компетенцій щодо забезпечення ефективного спілкування в професійному середовищі.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Форма здобуття освіти
	очна (денна, вечірня)
Статус дисципліни	обов'язкова загальна
Рік підготовки	1-й
Семестр	1-й
Обсяг дисципліни:	
- в кредитах ЄКТС	3
- кількість модулів	1
- загальна кількість годин	90
Розподіл часу за навчальним планом:	
- лекції (годин)	-
- практичні заняття (годин)	36
- семінарські заняття (годин)	-
- лабораторні заняття (годин)	-
- курсовий проект (робота) (годин)	-
- інші види занять (годин)	-
- самостійна робота (годин)	54
- індивідуальні завдання (науково-дослідне) (годин)	-
- підсумковий контроль (диференційний залік, екзамен)	екзамен

Передумови для вивчення дисципліни

Знання, отримані під час вивчення навчальної дисципліни «Іноземна мова» базуються на вміннях і навичках читання, аудіювання, говоріння і письма іноземною мовою, які були здобуті протягом вивчення дисципліни «Іноземна мова» у загальноосвітньому навчальному закладі.

Результати навчання та компетентності з дисципліни

Відповідно до освітніх програм «Екстремальна та кризова психологія» та «Робота з персоналом» вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити:

- досягнення здобувачами вищої освіти таких результатів навчання:

Програмні результати навчання	ПРН
Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.	ПРЗ
Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культурних особливостей співрозмовника.	ПР10
Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культурні чи гендерно-вікові відмінності.	ПР13
Дисциплінарні результати навчання	ДРН
Здатність спілкуватися іноземною мовою у професійній сфері діяльності.	ДРН1

- формування у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Програмні компетентності (загальні та професійні)	ЗК, ПК
Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	ЗК1
Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.	ЗК3
Очікувані компетентності з дисципліни	ОКД
Здатність спілкуватися іноземною мовою у професійній сфері діяльності.	ОКД1

Програма навчальної дисципліни

Теми навчальної дисципліни:

МОДУЛЬ 1.

Тема 1.1. Розвиток науки психологія. Психологія ХХІ сторіччя. Професія психолога у сфері цивільної безпеки.

Тема 1.2. Сприйняття та відчуття.

Тема 1.3. Мовленнєвий етикет спілкування.

Тема 1.4. Пам'ять. Лексичний мінімум основ міжкультурної свідомості з визначенням взаємостосунків і взаємовідносин.

Тема 1.5. Мислення та мова.

Тема 1.6. Граматика для усного викладу інформації.

Тема 1.7. Поведінка та мотивація.

Тема 1.8. Емоції та стреси.

Тема 1.9. Сайти міжнародних організацій цивільного захисту та організацій країни, мова якої вивчається.

Тема 1.10. Психічні розлади.

Тема 1.11. Хвороби. Контакти з хворими й постраждалими людьми, надання їм допомоги у вирішенні проблем.

Тема 1.12. Комп'ютерний переклад іншомовної інформації.

Тема 1.13. Мовно-комунікативний рівень проведення презентацій.

Тема 1.14. Екстремальна та кризова психологія в Україні та країні, мова, якої вивчається.

Тема 1.15. Катастрофи та нещасні випадки.

Тема 1.16. Психологічна допомога в кризових ситуаціях.

Розподіл дисципліни у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять:

Назви модулів і тем	Очна (денна, вечірня) форма					
	Кількість годин					
	усьог о	у тому числі				
лекці ї		практичні (семінарськ і) заняття	лаборатор ні заняття (інші види занять)	самостійн а робота	модульна контрольн а робота	
1-й семестр						
Модуль 1.						
Тема 1.1. Розвиток науки психологія. Психологія XXI сторіччя. Професія психолога у сфері цивільної безпеки.	5	-	2	-	3	-
Тема 1.2. Сприйняття та відчуття.	5	-	2	-	3	-
Тема 1.3. Мовленнєвий етикет спілкування.	5	-	2	-	3	-
Тема 1.4.	5	-	2	-	3	-

Пам'ять. Лексичний мінімум основ міжкультурної свідомості з визначенням взаємостосунків і взаємовідносин.						
Тема 1.5. Мислення та мова.	5	-	2	-	3	-
Тема 1.6. Граматики для усного викладу інформації.	5	-	2	-	3	-
Тема 1.7. Поведінка та мотивація.	5	-	2	-	3	-
Тема 1.8. Емоції та стреси.	5	-	2	-	3	-
Тема 1.9. Сайти міжнародних організацій цивільного захисту та організацій країни, мова якої вивчається.	5	-	2	-	3	-
Тема 1.10. Психічні розлади.	5	-	2	-	3	-
Тема 1.11. Хвороби. Контакти з хворими й постраждалими людьми, надання їм	5	-	2	-	3	-

допомоги у вирішенні проблем.						
Тема 1.12. Комп'ютерний переклад іншомовної інформації.	5	-	2	-	3	-
Тема 1.13. Мовно-комунікативний рівень проведення презентацій.	5	-	2	-	3	-
Тема 1.14. Екстремальна та кризова психологія в Україні та країні, мова, якої вивчається.	5	-	2	-	3	-
Тема 1.15. Катастрофи та нещасні випадки.	5	-	2	-	3	-
Тема 1.16. Психологічна допомога в кризових ситуаціях. Модульна контрольна робота №1. Підсумкове заняття.	15	-	4	-	9	2
Разом за модулем 1	90	-	34	-	54	2

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Розвиток науки психологія. Психологія XXI сторіччя.	2

	Професія психолога у сфері цивільної безпеки.	
2.	Сприйняття та відчуття.	2
3.	Мовленнєвий етикет спілкування.	2
4.	Пам'ять. Лексичний мінімум основ міжкультурної свідомості з визначенням взаємостосунків і взаємовідносин.	2
5.	Мислення та мова.	2
6.	Грамматика для усного викладу інформації.	2
7.	Поведінка та мотивація.	2
8.	Емоції та стреси.	2
9.	Сайти міжнародних організацій цивільного захисту та організацій країни, мова якої вивчається.	2
10.	Психічні розлади.	2
11.	Хвороби. Контакти з хворими й постраждалими людьми, надання їм допомоги у вирішенні проблем.	2
12.	Комп'ютерний переклад іншомовної інформації.	2
13.	Мовно-комунікативний рівень проведення презентацій.	2
14.	Екстремальна та кризова психологія в Україні та країні, мова, якої вивчається.	2
15.	Катастрофи та нещасні випадки.	2
16.	Психологічна допомога в кризових ситуаціях.	2
17.	Модульна контрольна робота №1.	2
18.	Підсумкове заняття.	2
	Разом	36

Форми та методи навчання і викладання

Вивчення навчальної дисципліни реалізується **в таких формах:** пояснення, консультації, контрольні заходи, самостійна робота.

В навчальній дисципліні використовуються **такі методи навчання і викладання:**

- *методи навчання за джерелами набуття знань:* словесні методи навчання (пояснення, бесіда); наочні методи навчання (демонстрація); практичні методи навчання (практична робота);

- *методи навчання за характером логіки пізнання:* аналітичний; дедуктивний;

- *методи навчання за рівнем самостійної розумової діяльності тих, хто навчається:* проблемний виклад; частково-пошуковий; дослідницький;

- *інноваційні методи навчання:* робота з навчально-методичною літературою та відео метод; інтерактивні методи; методи організації навчального процесу, що формують соціальні навички;

- *самостійна робота.*

Оцінювання освітніх досягнень здобувачів вищої освіти

Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є тестові завдання з читання, письма, аудіювання та говоріння.

Оцінювання результатів навчання з дисципліни «Іноземна мова» здійснюється за накопичувальною бально-рейтинговою системою, основною метою якої є регулярна й комплексна оцінка результатів навчальної діяльності та сформованості компетентностей.

Оцінювання рівня освітніх досягнень здобувачів за освітніми компонентами, здійснюється за 100-бальною шкалою.

Критерії оцінювання

Форми поточного та підсумкового контролю

Поточний контроль проводиться у формі фронтального та індивідуального опитування, проведення термінологічних диктантів, виконання письмових завдань з граматики та тестових завдань.

Розподіл та накопичення балів, які отримують здобувачі, за видами навчальних занять та контрольними заходами з дисципліни

Види навчальних занять		Кількість навчальних занять	Максимальний бал за вид навчального заняття	Сумарна максимальна кількість балів за видами навчальних занять
I. Поточний контроль				
Модуль 1	практичні заняття	18	2	32*
	самостійна робота	18	1	16**
	за результатами виконання контрольних (модульних) робіт (модульний контроль)	1	22	22
Разом за модуль 1				70
Разом за поточний контроль				70
Підсумковий контроль (екзамен)				30

* Підсумкове заняття не оцінюється в балах, а бали за модульну контрольну роботу нараховуються окремо.

** Бали за модульну контрольну роботу та підсумкове заняття не нараховуються.

Поточний контроль.

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на практичних заняттях та набутих навичок під час виконання завдань практичних робіт, в тому числі тестових завдань.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів на практичному занятті (оцінюється в діапазоні від 0 до 2 балів):

2 бали – здобувач вільно володіє всім навчальним матеріалом, орієнтується в темі та аргументовано висловлює свої думки, наводить приклади, вірно виконані 90-100% завдань;

1 бал – здобувач частково володіє матеріалом та може окреслити лише деякі проблеми теми, вірно виконано лише 50% завдань;

0 балів – здобувач не знає відповіді на питання або поверхово розкрив лише окремі положення, при цьому припустився суттєвих помилок, вірно виконано лише 20% завдань.

Викладачем оцінюється повнота розкриття питання, логіка викладу, культура мови, емоційність та переконаність, використання основної та додаткової літератури (підручників, навчальних посібників тощо), аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки.

Самостійна робота є однією з форм роботи здобувача, яка передбачає створення умов для повної реалізації його творчих можливостей, застосування набутих знань на практиці.

Критерії самостійної роботи здобувачів (оцінюється в діапазоні від 0 до 1 бала за кожне завдання, максимально 16 балів):

1 бал – самостійна робота здобувачем виконана в повному обсязі;

0,5 бала – обсяг виконаної роботи становить від 50% до 70% від загального обсягу;

0 балів – завдання, передбачене для самостійної роботи, здобувачем не виконане.

Викладачем оцінюється понятійний рівень здобувача, логічність та послідовність під час відповіді, самостійність мислення, впевненість в правоті своїх суджень, вміння виділяти головне, вміння встановлювати міжпредметні зв'язки, вміння робити висновки, показувати перспективу розвитку ідеї або проблеми.

Модульний контроль.

Критерії оцінювання знань здобувачів під час виконання модульної контрольної роботи №1 (оцінюється в діапазоні від 0 до 22 балів).

Модульна контрольна робота складається з чотирьох завдань та має форму тестів. Кількість завдань – 22. Бали нараховуються за кожну вірну відповідь та сумуються.

Підсумковий контроль.

Підсумковий контроль успішності проводиться з метою оцінки результатів навчання на завершальному етапі, він проводиться у формі екзамену.

Кожен білет складається з трьох усних питань, які пропонуються здобувачеві вищої освіти для представлення.

Усна відповідь оцінюється за наступними критеріями:

Повнота викладення	max 5 балів
Грамотність викладення думки	max 5 балів
Логічність та послідовність у викладенні	max 5 балів
Лексичний запас	max 5 балів
Додаткові питання	max 10 балів
Максимально	30

Перелік теоретичних питань для проведення підсумкового контролю (екзамен)

1. Наш університет.
2. Екстремальна психологія.
3. Катастрофи та нещасні випадки.
4. Психологічна допомога в кризових ситуаціях.
5. Розвиток науки психологія.
6. Професія психолога у сфері цивільного захисту.
7. Психологія ХХІ сторіччя.
8. Сприйняття та відчуття.
9. Пам'ять.
10. Мислення та мова.
11. Емоції та стреси.
12. Лексико-граматичний мінімум забезпечення презентацій.
13. Поведінка та мотивація.
14. Психічні розлади.
15. Хвороби.
16. Вирішення проблем.

Політика викладання навчальної дисципліни

1. Активна участь у обговоренні навчальних питань, попередня підготовка до практичних занять за рекомендованою літературою, якісне і своєчасне виконання завдань.

2. Сумлінне виконання розкладу занять з навчальної дисципліни (здобувачі освіти, які запізнилися на заняття без поважної причини, до заняття не допускаються).

3. З навчальною метою під час заняття мобільними пристроями дозволяється користуватися тільки з дозволу викладача.

4. Здобувач вищої освіти має право дізнатися про свою кількість накопичених балів у викладача навчальної дисципліни та вести власний облік цих балів.

5. Здобувачі повинні виконувати завдання для самостійної роботи в термін до початку практичного заняття. Якщо завдання не було виконано вчасно, його можна виконати та показати викладачеві до складання екзамену. Якщо здобувач не задоволений кількістю балів, отриманих під час роботи на практичному занятті, він має змогу в індивідуальному порядку зустрітися з викладачем під час консультації та відпрацювати тему в термін до складання екзамену.

6. Здобувач допускається до складання підсумкового контролю, якщо він виконав усі види обов'язкових робіт, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни та набрав за них необхідну кількість балів для допуску до підсумкового контролю.

7. Здобувач, який не з'явився на підсумковий контроль без поважних причин, вважається таким, який не склав цей підсумковий контроль та не виконав свого індивідуального плану.

8. З метою підвищення оцінки за екзамен з дозволу керівника факультету (керівника кафедри), здобувачеві може бути надана можливість повторного складання цього підсумкового контролю. Здобувачеві може бути надана можливість повторного складання до двох підсумкових контролів із навчальної дисципліни.

9. З метою реалізації права здобувача на оскарження процедури проведення та результатів контрольних заходів у НУЦЗ України, у разі подання заяви здобувачем щодо оскарження процедури проведення або результату контрольного заходу з освітнього компонента (апеляції), розпорядженням проректора з навчальної та методичної роботи створюється апеляційна комісія. Апеляційна комісія працює на засадах демократичності, прозорості, об'єктивності та відкритості відповідно до законодавства.

10. ЗВО під час засвоєння матеріалу дисципліни на заняттях, під час самостійного виконання завдань, а також під час складання елементів поточного та підсумкового контролю, повинні дотримуватися політики академічної доброчесності відповідно до чинного законодавства.

11. Під час засвоєння матеріалу дисципліни на заняттях, виконання модульних контрольних робіт та складання екзамену здобувачі вищої освіти

мають дотримуватися політики гендерної рівності відповідно до чинного законодавства.

12. Під час засвоєння матеріалу дисципліни на заняттях, виконання модульних контрольних робіт та складання екзамену здобувачі вищої освіти мають дотримуватися протиепідемічних заходів відповідно до чинного законодавства.

13. Під час засвоєння матеріалу дисципліни на заняттях, виконання модульних контрольних робіт та складання екзамену здобувачі вищої освіти мають дотримуватися заходів безпеки воєнного стану відповідно до чинного законодавства.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Література:

1. Освітньо-професійна програма вищої освіти «Екстремальна та кризова психологія» 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальність 053 «Психологія» (Розглянуто та затверджено вченою радою Національного університету цивільного захисту України протокол №11 від 28 червня 2023 р.).

2. Освітньо-професійна програма вищої освіти «Робота з персоналом» 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальність 053 «Психологія» (Розглянуто та затверджено вченою радою Національного університету цивільного захисту України протокол №11 від 28 червня 2023 р.).

3. Рижченко О.С. Використання автентичних аудіо- та відеоматеріалів на заняттях з англійської мови у гуманітарних ВНЗ // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Серія: Філологічні науки. – Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2016. -- Випуск 41. – С.182-185.

4. Методичні рекомендації до самостійної роботи студентів з дисципліни «Іноземна мова (англійська)» (для бакалаврів) спеціальності «Психологія» / О.С. Рижченко, Л.В. Тороповська. – Харків: НУЦЗ України, 2022. – 90 с.

5. Латишев Р.В., Л.В. Тороповська. Навчально-методичний посібник для самостійної роботи здобувачів вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем у галузі знань 05 "Соціальні та поведінкові науки" за спеціальністю 053 «Психологія» з іноземної мови (1 курс).– Харків: НУЦЗ України, 2022. – 86 с.

6. Лексико-семантичне дослідження професійної термінології працівників ДСНС України. Словник / За заг. ред. Ірини Богданової. Харків, НУЦЗУ, 2021. - 204 с.

6. Timothy Gilliland, Jenny Dooley. Psychology. Career Paths. Express Publishing. (лабораторія кафедри мовної підготовки).

7. Liz and John Soars - Oxford University Press - New Headway Intermediate the THIRD edition, 2003. (лабораторія кафедри мовної підготовки).

викладач кафедри мовної
підготовки,
кандидат технічних наук

Сергій ГОВАЛЕНКОВ

